

P.L.C.

**PROJECTE
LINGÜÍSTIC
DE
CENTRE**

FEBRER 2016

**ESCOLA JOSEP MARIA XANDRI
ST. PERE DE TORELLÓ**

ÍNDIX

- 1- INTRODUCCIÓ
- 2- CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC
- 3- PRINCIPIS DEL PLC
- 4- LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA CASTELLANA
I ALTRES LLENGÜES
 - La llengua catalana, llengua vehicular i
d'aprenentatge
 - La llengua castellana
 - Altres llengües
- 5- ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

1- INTRODUCCIÓ

Aquest projecte lingüístic és l'instrument que possibilita l'organització i gestió dels aspectes referents a l'estat, ús i tractament curricular de les llengües en els diferents àmbits del centre i d'acord amb la normativa vigent. És fruit de la reflexió conjunta de tots els docents i ha estat aprovat pel claustre i el consell escolar.

Pretén recollir tots aquells principis que són compartits per la comunitat educativa respecte a la plena normalització de la llengua catalana i la integració a la nostra cultura, sense menystenir l'ensenyament reglat i aprenentatge d'altres llengües al centre.

Talment, és un instrument que vincula alumnes, mestres, famílies i altre personal del centre amb l'objectiu comú d'assolir la finalitat per a la qual es redacta.

2- CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

El nostre centre està situat a la comarca d'Osona on, tradicionalment, hi ha una gran consciència de la cultura i de la llengua catalana.

L'alumnat del centre és divers. Aproximadament el 88% tenen com a llengua d'ús familiar i vehicular el català. El 12% d'alumnes restant són fills de famílies no autòctones que provenen de l'Àfrica, Sud-Amèrica, Àsia i països de l'Europa de l'est.

La majoria d'alumnes de les famílies procedents d'altres països ja són nascuts aquí. El català és la llengua de l'entorn escolar i del poble, això facilita que els alumnes amb una llengua materna diferent assoleixin amb facilitat un cert domini de la llengua catalana a nivell oral i en un període relativament curt de temps.

La totalitat del professorat disposa de la capacitat i el coneixement de la llengua catalana i la llengua castellana.

Pel que fa a les persones que intervenen en la resta d'activitats de centre (monitoratge de serveis, d'activitats extraescolars, personal d'administració i serveis, junta de l'AMPA...) també utilitzen la llengua catalana com a llengua de comunicació.

3- PRINCIPIS DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC

El tractament de la llengua es farà tenint present els següents principis generals:

- Les dues llengües oficials a Catalunya es configuren en un sol àmbit a fi d'evitar repeticions i afavorir la transferència d'aprenentatges entre elles.
- Es garantirà que les estructures lingüístiques comunes, que es faran en català, serveixin com a base per a l'aprenentatge de les dues llengües.
- En el primer cicle de l'educació primària l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura es farà en català. La llengua castellana s'introduirà al primer curs del cicle inicial a nivell oral per arribar, al final del mateix cicle, a transferir al castellà els aprenentatges assolits.
- Al llarg de tota l'etapa s'establiran al projecte lingüístic criteris que permetin reforçar i no repetir els elements comuns entre les llengües.
- Les hores de les àrees de llengua es podran distribuir entre els cicles de l'etapa respectant la seva assignació horària global.
- Els centres podran impartir continguts d'àrees no lingüístiques en castellà o en una llengua estrangera, o alternativament es podran utilitzar aquestes llengües en la realització d'activitats previstes en la franja horària de lliure disposició. Si hi ha hores assignades d'estructures lingüístiques comunes, aquestes hores comptaran com a curriculars de les respectives àrees lingüístiques.
- Els llibres de text i material didàctic utilitzats seran en llengua catalana.

En finalitzar l'educació primària, els alumnes haurien de tenir un ple domini de les dues llengües oficials i el coneixement, com a mínim, d'una llengua estrangera, amb l'objectiu que assoleixin les competències bàsiques que estableix l'ordenació general de l'ensenyament en el DECRET 119/2015, de 26 de juny i que el centre ha contextualitzat de la següent manera:

- Llengua Catalana: Conèixer la llengua catalana i utilitzar-la com a llengua vehicular que permeti a l'alumne/-a una bona integració i comunicació en la societat on viu. Utilitzar-la correctament en totes les seves manifestacions, en situacions espontànies i d'aprenentatge.
- Llengua Castellana: Conèixer la llengua castellana a nivell oral i escrit de manera que pugui utilitzar-la apropiadament com a font d'informació, vehicle d'expressió i de relació.
- Llengua Anglesa: Comprendre i expressar-se en llengua anglesa, creant situacions on s'hagin d'emetre i rebre missatges senzills amb produccions orals i escrites, sempre contextualitzades.

- L'Escola ha de promoure la introducció dels alumnes en la nostra realitat socio-cultural, i és per això que posarà en joc els mitjans necessaris perquè tothom disposi d'igualtat d'oportunitats per a integrar-se en aquesta realitat.
- Així, el català, llengua pròpia de Catalunya, serà la primera llengua i l'eina fonamental de l'aprenentatge; per tant, aquesta serà la llengua base referencial, vehicular i d'ensenyament en l'àmbit escolar.
- L'Escola vetllarà, perquè qualsevol alumne/a que arribi al centre amb una llengua familiar diferent del català no en quedi discriminat i se senti acollit.

4- LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA CASTELLANA I ALTRES LLENGÜES

4.1- La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

- L'escola és un espai que permet a l'alumne/-a conèixer els senyals d'identitat propis de Catalunya (com ara la història, la cultura, el patrimoni o les tradicions) i, alhora, fomentar el sentiment de pertinença i estimació al nostre país tot respectant i, si cal, donant a conèixer, els trets d'identitat i la cultura dels altres països d'on provenen els alumnes.
- L'aprenentatge de la lectura i l'escriptura es farà en llengua catalana.
- El català és la llengua usada en totes les activitats acadèmiques i és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre.

L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

Llengua oral i llengua escrita

- L'escola prioritza la llengua oral en tots els registres i, amb la nova llei d'Educació Catalana, és fonamental continuar impulsant les competències més importants de l'expressió i comprensió oral: aprendre a parlar, a escoltar, a entendre, a dialogar i a argumentar. Des d'un primer moment, a l'escola es treballa la llengua oral en català per, més endavant, introduir les altres llengües curriculars (la castellana i l'anglesa).
- L'objectiu principal de l'ensenyament de la llengua escrita és aconseguir formar alumnes competents en lectura i escriptura. Per aconseguir aquest objectiu es planifiquen activitats de lectura i escriptura seqüenciades al llarg de tot el procés d'ensenyament, no només en les àrees de llengua sinó en la totalitat de les àrees del currículum.
- El centre vetllarà perquè, en acabar l'educació primària, l'alumnat conegui i utilitzi correctament i apropiadament la llengua catalana, tant oralment com per escrit.
- Treballem l'ús de la llengua en les seves vessants de comprensió i expressió oral i escrita. Els continguts i estructures lingüístiques

comunes es concretaran a través de la llengua vehicular i seran punt de referència per a la llengua castellana.

La llengua en les altres àrees

- En la resta d'àrees del currículum és imprescindible treballar i exigir un nivell adequat d'expressió i comprensió del català. És important que el professorat ho faci amb el màxim de rigor lingüístic.

Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

- Per garantir la continuïtat i la coherència de l'aprenentatge de la llengua s'organitzen reunions periòdiques entre els mestres de diferents nivells i cicles. En aquestes reunions es consensuen principis metodològics, activitats i recursos així com també els criteris d'avaluació.
- L'Escola ha anat consolidant mecanismes organitzatius i metodològics per atendre la diversitat dels alumnes. Es planifiquen estratègies (agrupaments diversos, plans de treball, atencions individuals, tutories individuals, SEPs) tal i com es reflecteix anualment en la PGA i a la memòria.
- És fonamental que tots els mestres acceptin i entenguin que l'escolarització dels alumnes requereix, cada vegada més, formes organitzatives diverses: grups flexibles, tallers, racons, treball en grup i individual, treball cooperatiu... que possibilitin el progrés dels aprenentatges.

Atenció de la diversitat i alumnat nouvingut

- El mestre d'ee, que és també coordinador LIC, planifica el treball específic de llengua de l'alumnat nouvingut partint dels coneixements i capacitats de l'alumne i vetlla perquè el mestre tutor i tots els mestres que hi intervinguin potenciïn la comunicació per facilitar el procés d'adaptació.
- L'alumnat nouvingut, sense coneixement de la llengua catalana ni dos anys d'escolarització en el nostre sistema educatiu, seguirà un pla de treball que elaborarà el mestre d'ee junt amb el tutor. En el cas d'alumnes de parla hispana s'utilitzarà la proximitat de la llengua castellana per facilitar els aprenentatges i la comunicació.

- Per a aquests alumnes es tindrà en compte el seu bagatge lingüístic i la seva escolarització anterior per tal de valorar en quin moment s'introduiran la llengua castellana i anglesa; aquesta valoració estarà en funció del cicle al qual s'incorporin.
- A principi de curs, fruit del traspàs d'informació de l'alumnat, es decideixen les actuacions que se'n deriven (diferents agrupaments, plans de treball individuals i de grup, plans de treball individuals intensius, propostes de millora...) per tal de donar resposta a les diferents necessitats educatives de l'alumnat.

Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

- A fi d'incentivar i enriquir l'ús de la llengua, l'escola organitza activitats puntuals: animació lectora, visita a biblioteques, visites d'escriptors, concursos literaris, treballs interdisciplinaris, exposicions, murals... que motiven l'aprenentatge de la llengua i el coneixement de la cultura catalana.
- Al llarg de l'escolaritat tots els alumnes hauran realitzat diverses activitats en relació al llenguatge oral (representacions teatrals, recitals de poesia, petites representacions, exposició i presentació de treballs...) per fomentar i millorar aquestes habilitats. Sempre i quan sigui possible, aquestes activitats aniran dirigides a diferent tipologia de públic.
- L'escola participarà, quan es cregui convenient, en les activitats organitzades per diferents entitats quan incentivin l'ús de la llengua.

Avaluació del coneixement de la llengua

- En finalitzar cada cicle s'avaluaran les competències lingüístiques de l'alumnat i, si s'escau s'adequarà la programació curricular per aconseguir els objectius marcats i es proposaran les mesures de millora que es creguin adients.
- A fi d'avaluar l'aprenentatge i l'ús de la llengua, l'Escola disposa d'actuacions consensuades i sistematitzades al llarg de l'escolaritat. S'avalua l'aprenentatge de la lectoescriptura a P3, P4, P5 i cicle inicial. També, la comprensió lectora i els dictats d'ortografia a primària i a més l'eficiència lectora a cicle superior.
- S'avaluen les competències bàsiques que vénen determinades pel Departament. Aquestes avaluacions disposen de registres de seguiment, els indicadors dels quals serveixen per analitzar l'evolució

dels alumnes al llarg de l'escolaritat així com també per fer propostes de millora. També es fan les proves diagnòstiques a tercer.

- Sempre que sigui necessari es realitzaran activitats d'avaluació de llengua per fer un seguiment del progrés dels alumnes.

Materials didàctics

- S'apliquen criteris consensuats pel Claustre per a la selecció dels materials didàctics que s'utilitzen. Els criteris bàsics d'elecció dels materials didàctics tenen en compte els principis pedagògics del nostre Currículum, l'adequació a la realitat dels nostre entorn i la reutilització de llibres de text a CM i CS. Cada cicle disposa d'un fons bibliogràfic i de material considerable de llibres de text, lectures, llibres de consulta, diccionaris, jocs de llengua, materials d'expressió oral... que permeten treballar amb flexibilitat i adequar-se a les necessitats individuals o grupals ja sigui dins o fora de l'aula. Aquests materials es van actualitzant i/o renovant a criteri de l'equip docent.
- Per al tractament de les llengües, l'equip de mestres decidirà la línia editorial a seguir en les àrees que s'utilitzi llibre de text procurant que hi hagi coherència entre els diferents cicles.
- Pel que fa a la Llengua Castellana s'escollirà editorials que la presentin com a segona llengua, partint dels trets diferencials amb el català i prioritzant l'àmbit comunicatiu sobre els aspectes formals.

El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

- Per adaptar la nostra metodologia didàctica a la societat actual, és imprescindible fomentar, incentivar i integrar les noves tecnologies en l'ensenyament i aprenentatge de continguts de l'àmbit lingüístic. Es promocionarà, doncs, la disposició del maquinari i el programari adequat.

4.2- La llengua castellana

- La llengua castellana tindrà garantida la seva presència en activitats d'ensenyament aprenentatge a l'etapa d'Educació primària. Es vetllarà perquè tots els alumnes adquireixin una bona competència lingüística en aquesta àrea.
- La llengua castellana es tractarà com a segona llengua, treballant sempre els trets diferencials entre les dues llengües en els aspectes de

lèxic, semàntica, fonètica, ortografia, sintaxi, i evitant repeticions i anticipacions.

- Donades les característiques sociolingüístiques dels alumnes, la sistematització de la llengua castellana s'iniciarà de manera oral al primer curs de Cicle Inicial. Es treballarà per escrit quan ja tinguin assolit l'aprenentatge de la lecto-escriptura.
- El centre vetllarà perquè en finalitzar la primària l'alumne conegui la llengua castellana a nivell oral i escrit i la utilitzi com a font d'informació i vehicle d'expressió.
- Sempre que sigui possible a nivell organitzatiu, es procurarà que no sigui el mestre tutor qui imparteixi l'àrea de llengua castellana.
- Atesa la realitat sociolingüística de la comunitat educativa és imprescindible treballar sobretot la llengua oral per aconseguir un bon domini de la llengua parlada. El centre disposa de material divers per potenciar aquest aspecte de la llengua.

4.3- Altres llengües

- El centre ha optat per l'anglès com a llengua estrangera.
- El centre disposa d'una mestra que impulsa l'aprenentatge de l'anglès i que té la titulació, reconeguda l'especialitat, i els coneixements adients.
- El centre ha planificat l'inici de l'aprenentatge de l'anglès a l'educació infantil, seguint la metodologia pròpia d'aquesta etapa. Es vetlla perquè qui s'encarrega de l'experiència tingui la competència lingüística necessària i la formació específica per a l'etapa.
- Al llarg de l'escolaritat es duren a terme diverses activitats per fomentar l'ús d'aquesta llengua. Entre altres coses, tots els alumnes de primària assistiran a una representació teatral amb actors de parla anglesa i els alumnes de cinquè faran una representació d'un conte per als alumnes d'educació infantil i cicle inicial.
- És primordial que el professorat que imparteixi aquesta àrea ho faci en llengua anglesa i amb el màxim de rigor lingüístic.

5- ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

Organització dels usos lingüístics

- El català serà vehicle d'expressió habitual en totes les activitats docents i en tots els actes de la comunitat educativa, tant els interns com els de projecció externa.
- El centre tindrà una participació activa i col·laborarà en activitats culturals organitzades per entitats de l'entorn que fomentin l'ús de la llengua i de la cultura catalana.
- L'escola utilitzarà la llengua catalana en totes les comunicacions i notificacions, tant internes com externes. El català serà emprat en totes les actuacions administratives del centre, i a la vegada, es vetllarà per la utilització d'un llenguatge no sexista.
- Des de l'AMPA es potencia la participació de totes les famílies en les activitats que organitza, és per això que s'ha impulsat la figura del representant d'aula que pretén cohesionar i acompanyar totes les famílies del grup
- En aquestes activitats sempre es té en compte la multiculturalitat i es fomenta el coneixement i participació d'altres cultures.

Plurilingüisme al centre educatiu i famílies nouvingudes

- En les entrevistes amb les famílies nouvingudes i per garantir que hi hagi una comunicació clara i entenedora, el mestre d'ee vetllarà perquè es disposi d'un traductor.
- Per adequar la nostra llengua a la societat actual es potenciarà la formació continuada dels docents, tant pel que fa a les llengües com a l'aplicació de les noves tecnologies.

Pla lector

L'escola ha elaborat un pla lector que vincula la lectura al treball curricular i disciplinar i al gust per llegir.

Horaris de les llengües

ÀMBITS, ÀREES DE CONEIXEMENT I ÀREES	HORES TOTALES LECTIVES DE L'ETAPA	HORES TOTALES PER CURS/ANY	HORES TOTALES PER CURS/SETMANA
ÀMBIT LINGÜÍSTIC			
Àrea de llengua catalana i literatura	1260h	210h	6h
Àrea de llengua castellana i literatura			
Àrea de llengües estrangeres	420h	70h	2h

(Hores totals del curs/175 dies lectius) x 5 dies a la setmana= hores totals curs per setmana)